

ZhaawanArt® trouwringen & bruidssieraden

Handgesmeed eigentijds design / geïnspireerd door eeuwenoude tradities...

[TERUG NAAR DE VORIGE PAGINA](#)

Herkomst van de naam "Zhaawano"

Pentekening: Zhaawano Giizhik
© Unieke Trouwringen.nl

Spirit-naam

De naam van de trouwringen-smid, Zhaawano Giizhik, is niet zijn geboortenaam! Het gaat om een zogenaamde 'given name': een traditioneel indiaanse 'spirit'-naam die hij in zijn latere leven kreeg. Dit gebeurde in 1982, toen hij nog in de Verenigde Staten woonde.

Zhaawano (ook wel geschreven als Jaawano of Shawano) komt uit de taal van de Ojibwe/Anishinaabeg en betekent 'zuidelijk' of 'in het zuiden.' Giizhik (ook wel geschreven als Giijik of Geshick) is afkomstig uit dezelfde taal en betekent 'witte cederconifeer' ('northern white cedar' of levensboom); in enigszins gewijzigde vorm (Giizhig of Giijig of Geshig) betekent het 'lucht', of 'hemel'.

Volgens een relatief nieuwe [spellingmethode](#) van de Ojibwe-taal, het dubbele-klinkersysteem, wordt de naam van de trouwringen-smid geschreven als Zhaawano Giizhik (spreek uit: "ZJAA-wa-no-GIE-zjik", met de **G** van 'Goal', de dubbele a als een langerekte auwklank en de dubbele i als een langerekte ie-klank). Een oudere spelling, die hier en daar nog opduikt en die de trouwringen-ontwerper soms zelf nog wel eens gebruikt, is **Jaawano Giijik**. De merknaam 'JaawanArt', die de trouwringen-smid gebruikt voor zijn gehele sieraden-oeuvre door de jaren heen, is hiervan afgeleid.

ZhaawanArt® trouwringen & bruidssieraden

Handgesmeed eigentijds design / geïnspireerd door eeuwenoude tradities...

De betekenis van indiaanse namen

Bij de voorouders van Zhaawano was het de gewoonte dat een kind een aantal maanden na de geboorte zijn of haar eerste naam kreeg; meestal was het een gerespecteerde oudere persoon (een 'elder') die in het kader van een speciale *waawiindamawimin* (naamgeef-ceremonie) deze taak waarnam. Zo is het altijd geweest en nog altijd, ook in de moderne tijd, is deze traditie springlevend bij inheems-Amerikaanse volkeren. Volgens de elders komen, zolang de *waawiindamawimin* correct worden uitgevoerd, de overleveringen en lessen, de geschiedenis en de cultuur van het volk terug in de namen van de kinderen.

Maar de *waawiindamawimin* is traditioneel niet alleen voorbehouden aan zuigelingen: gedurende zijn of haar leven zal een indiaanse persoon meer namen krijgen, die elk een facet van zijn of haar persoonlijkheid (soms ingegeven door verrichte daden, soms door een droom of een visioen) weerspiegelen.

Zoals alle traditionele inheemse namen, is de naam die de trouwringen-smid is geschonken, 'Zuidelijke Ceder', een naam met meerdere betekenissen, met een symbolische en mystieke kwaliteit die hem bewust maakt van zijn identiteit, hem op zijn verantwoordelijkheden wijst en bepalend is voor de rol die hij in zijn leven te vervullen heeft.

Zo leren Anishinaabe-kinderen nog altijd dat *Gichi-Manidoo* (de Schepper) hen slechts bij één naam kent; het is deze *spirit*-naam die hij, als hun leven op aarde eindigt, gebruikt om hen bij zich te roepen.

Wat betekent Zhaawano?

Zhaawan is een woord uit het *Anishinaabemowin* (de Ojibwe-taal), en de letterlijke betekenis ervan is "het zuiden". Het is een metaforisch en associatief begrip met een spirituele betekenis die uit meerdere lagen bestaat; over het algemeen duidt het op 'zomer', 'kracht' en 'jeugdigheid'.

In het zuiden huizen de de machtige Dondervogels, die in de lente regen en vruchtbaarheid brengen, en de witkop-arend, die symbool staat voor visie, kracht en moed. Behalve de Dondervogels en de *bald eagle* wordt het zuiden nog door vele andere *aadizookaanag* (Grootvaders, 'spirit helpers') en *manidoog* (Mysteries, geesten) bewoond, ieder met hun eigen specifieke betekenis en functie binnen het universum.

ZhaawanArt® trouwringen & bruidssieraden

Handgesmeed eigentijds design / geïnspireerd door eeuwenoude tradities...

De *manidoog* uit het zuiden zijn tevens de bringers van woorden, die door de Anishinaabeg als levende wezens werden beschouwd die nog leven lang nadat ze zijn uitgesproken. Zo machtig zijn woorden, dat ze in staat zijn heling en harmonie te bespoedigen en geluk en gezondheid op te roepen.

De 'o' achter Zhaawan heeft op zichzelf geen betekenis; het gaat hier om een functionele verbindingsklank, die de uitgang '-n' met de 'G' van Giizhik verbindt.

Wat betekent Giizhik?

De indiaanse voorouders van de trouwringen-smid kenden vier uitzonderlijk heilige plantsoorten: *asemaa* (tabak), *mashkodewashk* (salie), *wiingashk* ('sweetgrass') en *giizhik* (witte cederconifeer). Deze planten, die zoals alle levensvormen als 'personen' werden beschouwd, speelden ieder afzonderlijk een belangrijke rol in de heilige cirkel van het leven – tegenwoordig vaak grafisch weergegeven als een 'medicijnwiel' (zie onderstaande afbeelding van een medicijnwiel, gemaakt van gekleurde stekelvarkenpennen).

Deze cirkel, bestaande uit een middelpunt en vier windrichtingen, staat in de inheems Amerikaanse visie in het middelpunt van de Schepping. De vier windrichtingen, die als *aadizookaanag* ('grootvaders') worden beschouwd, vertegenwoordigen de fysieke en spirituele dualiteit van het leven. Gichi-Manidoo, het Grote Mysterie en de Schepper van het universum, huist in het oosten, gesymboliseerd door de kleuren geel en (soms) wit.

De vier volgende planten nemen ieder hun eigen plaats in op het Medicijnwiel:

Sweetgrass heeft zijn plaats in het noorden, en symboliseert invitatie van het goede. De kleur die bij het noorden hoort, is wit (soms zwart of donkerblauw).

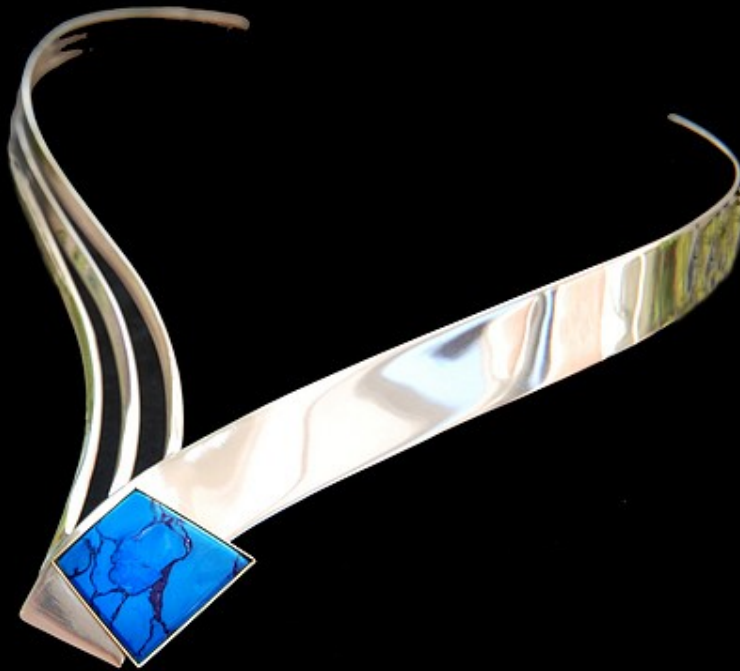
Tabak heeft zijn plaats in het oosten, en vertegenwoordigt gebed en nieuw leven. De kleur die bij het oosten hoort, is geel (soms wit).

Salie is in het westen geplaatst, richting van de ondergaande zon en de richting van onze laatste reis op aarde. Deze plant wordt geassocieerd met geestelijke reiniging en introspectie. De kleur van het westen is zwart (soms rood).

Giizhik tenslotte, de witte cederconifeer, symboliseert de zuidelijke richting: moed, reiniging, groei en het uiten van gevoelens zijn de eigenschappen en deugden die bij de zuidelijke richting horen. De algemene kleur van het zuiden is rood.

ZhaawanArt® trouwringen & bruidssieraden

Handgesmeed eigentijds design / geïnspireerd door eeuwenoude tradities...

Halsspang van witgoud, geelgoud en turkoois, ontworpen door Zhaawano, symboliseert de vlucht van de adelaar in het zuiden

De *Midewiwin*, het eeuwenoude Grote Medicijnhuis van de Anishinaabeg, associeert zowel *zhaawano giizhig* (de zuidelijke lucht) en *zhaawondazii* (de zuidenwind) als *giizhik* (de witte cederconifeer) met de kleur blauw! Blauw staat voor bescherming in het traditionele Anishinaabe-wereldbeeld.

De vier heilige planten volgens het medicijnwiel

ZhaawanArt® trouwringen & bruidssieraden

Handgesmeed eigentijds design / geïnspireerd door eeuwenoude tradities...

Zhaawano-giizhig' (Zuidelijke Lucht): armband van goud en turkoois ontworpen en gesmeed door trouwringen-smid Zhaawano Giizhik. De blauwe kleur van de turkooissteen verwijst symbolisch naar de zuidelijke lucht en de helende kracht van de witte ceder - en daarmee naar de naam van de trouwringen-smid.

Giizhik wordt van oudsher gebrand tijdens het mediteren en de communicatie met Gichi-Manidoo, het Grote Mysterie. Aangezien in cederconiferen beschermende geesten huizen, draagt men vaak houtsnippers in medicijnbuidels en dienen zijn takken als geraamte van gewijde drums. De groene bladen worden gebruikt voor medicinale doeleinden. De geest van de witte cederconifeer is zeer oud en wijs en er kan, net als bij tabak, een beroep op worden gedaan om gebeden naar het Grote Mysterie te dragen. Zo heilig is de ceder, dat de Mide-priesters van het Grote Medicijnhuis zijn stam in het centrum van hun heilige purificatiehuis hebben opgericht, als symbool voor Midewatig, de Levensboom die het primaatschap van de plantenwereld vertegenwoordigt; die op haar beurt alleen maar kan bestaan dankzij de warmte en vruchtbaarheid brengende regen uit het zuiden! Het is dan

ZhaawanArt® trouwringen & bruidssieraden

Handgesmeed eigentijds design / geïnspireerd door eeuwenoude tradities...

ook geen toeval dat op aards niveau zhaawano-giizhig, de zuidelijke hemel, in de traditie van de voorouders van de trouwringen-smid werd gesymboliseerd door de reinigende rook van brandende witte ceder...

Zeefdruk van Ojibwe kunstenaar Ahmoo Angeconeb: "Anishnawbe Miinigowin". De kosmos volgens de noordelijke Anishinaabeg bestaande uit meerdere lagen en beheerd door dualistische krachten. In plaats van een cederconifeer heeft de kunstenaar een struikden afgebeeld als symbool van de 'axis mundi'.

De Anishinaabe kosmos

De kosmos, zoals de Anishinaabeg deze in vroeger tijden zagen, en die volgens de traditie was geschapen op de rug van een enorm zeeschildpad, werd gezien als een universum van gigantische afmetingen en voorzien van een organische en dynamische opbouw. Aki, zoals ze vaak werd genoemd, was geanimeerd en suggestief, hyperdynamisch en verstild tegelijkertijd; en ondanks dat ze werd beschouwd als rond, was ze opgebouwd uit meerdere horizontale lagen. Men onderscheidde een onderwereld, een bovenwereld en verschillende luchtlagen die alle bewoond werden door een adembenemende verscheidenheid aan mensen, dieren, bomen, planten, *manidoog* en *aadizookaanag*, die doorlopend van gedaante (en soms geslacht) wisselden en allemaal *indinawemaaganag* waren, oftewel onderling met elkaar verwant. Al deze kosmoslagen waren met elkaar verbonden door een 'axis mundi' (verticale as waarom de kosmos draait) in de vorm van een reusachtige witte cederconifeer.

ZhaawanArt® trouwringen & bruidssieraden

Handgesmeed eigentijds design / geïnspireerd door eeuwenoude tradities...

Behalve dat Giizhik een verticale as was die door de hogere, lagere en periferieke regionen van het universum reikte, is hij ook lange tijd geassocieerd met de meest geliefde mythische held van de Anishinaabeg: *Nanaboozhoo*. (Of, zoals de in Canada levende noorderburen van de voorouders van de trouwringen-smid hem noemden: *Wiisagejaak*.) Deze weldoener en cultuurheld, half mens half *manidoo* die in talloze gedaantes aan de mensen verscheen, hield zoveel van de ceder dat hij in zijn laatste rustplaats een exemplaar op zijn hoofd heeft laten groeien! (Sommige bronnen beweren dat dit op Michipicoten Island aan de noordoostzijde van Lake Superior is; andere bronnen spreken van een ver land, dáár waar de zon ondergaat.)

Deze halsspang van de hand van trouwringen-smid Zhaawano, Biitaw-Aki Gaye Giizhik ('Tussen Hemel en Aarde') geheten, reflecteert de ontvankelijkheid van de edelsmid voor de aanwezigheid van mysterie in de aarde, het water en de lucht; de voorouders van de edelsmid noemden dit verschijnsel 'manidoog'. De spang bestaat uit goud, titanium en stenen.

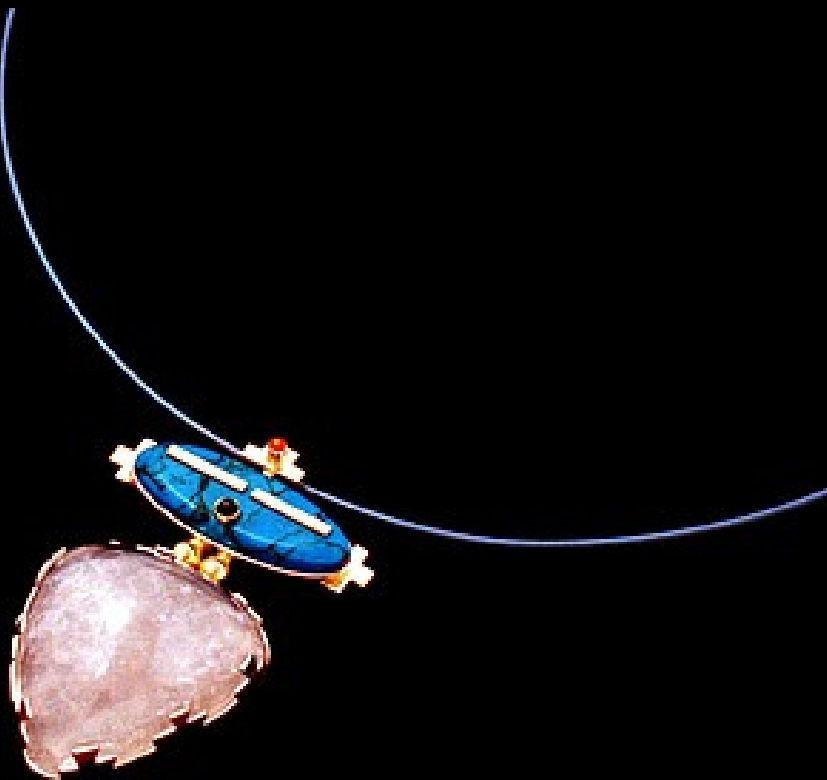
Met zijn wortels diep in de onderwereld geplant groeide deze *Arbor Vitae* (levensboom) uit de aarde tot in de lucht, net zolang tot zijn top het gewelfde dak van de hemel doorkliefde; "en zo bereikte het licht de aarde, die tot dan in donker was gehuld."

ZhaawanArt® trouwringen & bruidssieraden

Handgesmeed eigentijds design / geïnspireerd door eeuwenoude tradities...

Een schijbare tegenstelling

Wanneer je alle hierboven beschreven betekenissen van 'Zhaawano' en 'Giizhik' vergelijkt wordt duidelijk dat zowel voornaam als achternaam van de trouwringen-smid, hoewel ze op het eerste gezicht niet veel met elkaar te maken hebben, qua symboliek onlosmakelijk met elkaar zijn verweven. In aanmerking genomen dat Zhaawano 'het zuiden' betekent (bron van warmte, regen en overvloed) en Giizhik naar de heilige cederconifeer verwijst (die in het noordelijke woudgebied groeit), omtkom je niet aan de suggestie dat de naam ZHAAWANO GIIZHIK twee tegengestelde krachten vertegenwoordigt: de eeuwige vijandschap tussen leven en dood, en tussen wedergeboorte en verval.

Aandii Endanii-eg ("Where Is It That You Dwell?"), huwelijkscollier van 18 karaats goud, zilver, gekleurd titanium en stenen ontworpen en gemaakt door kunstenaar en edelsmid Zhaawano Giizhik. Het sieraad symboliseert de manidoog (geesten) die volgens zijn voorouders overal in het universum aanwezig waren.

ZhaawanArt® trouwringen & bruidssieraden

Handgesmeed eigentijds design / geïnspireerd door eeuwenoude tradities...

Toch gaat het om een tegenstelling die paradoxaal is: het gaat dus om een *schijnbare* tegenstelling.

Behalve dat ze contrasterende thema's symboliseren, hebben beide begrippen namelijk ook iets gemeen – zoals twee zijrivieren die uit dezelfde bron vloeien.

Behalve met 'het zuiden' wordt *Zhaawan* ook met de kleur blauw geassocieerd, en blauw verwijst zowel naar de zuidelijke lucht als naar *zagaswe-giizhik*, de reinigende rook van brandende cederconifeer; *Giizhik*, afhankelijk van de context, kan cederconifeer betekenen, maar in zijn meest fundamentele zin, *Giizhig*, betekent het lucht, of daglicht. En zo worden de begrippen lucht, licht en ceder één.

Boom, lucht en licht: drie verwante begrippen die de identiteit en de richting van kunstenaar en trouwringen-smid Zhaawano bepalen. Licht wordt immers van oudsher geassocieerd met kennis, inzicht en wijsheid, en juist daarom besloot trouwringen-smid Zhaawano op een goed moment in zijn leven zijn "given name" niet langer voor zich te houden, maar hem in plaats daarvan eer aan te doen door er zich als kunstenaar mee te profileren - en ernaar te leven "to the best of his artistic abilities"...

Carl Ray: Animal Spirit. Boom, Lucht en Licht, drie elementen uit dit schilderij van Cree Medicine Painter Carl Ray die tevens de diepere betekenis van de naam van trouwringen-designer Zhaawano weerspiegelen.

ZhaawanArt® trouwringen & bruidssieraden

Handgesmeed eigentijds design / geïnspireerd door eeuwenoude tradities...

Leland Bell: "Oath For Peace". Priesters van de Midewiwin verzamelen zich rondom Gízhik, de levensboom

TERUG NAAR DE WEBSITE